

Sygnatura akt III Ns 111/22

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca sędzia Grażyna Sienicka

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2022 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. K.

przy udziale M. S.

o stwierdzenie nabycia spadku po A. S.

postanawia:

zawiesić postępowanie na podstawie przepisu art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

Sędzia Grażyna Sienicka

Sygn. aktIII Ns 111/22

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 4 października 2022r.

Wnioskodawczyni J. K. zainicjowała postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po A. S. oraz otwarcie o ogłoszenie jej testamentu. Pismo wszczynające postępowanie zawierało wniosek o ustanowienie kuratora dla uczestnika postępowania – M. S., którego adres jest wnioskodawczyni nieznanym. M. S. jest bratem spadkodawczyni i jej jedynym ustawowym spadkobiercą.

Uczestnik postępowania został zweryfikowany w systemie P. Sad, gdzie ustalono, że od 2014r. posiada zameldowanie w S. przy ul. (...).

15 czerwca 2022r. przewodnicząca zarządziła doręczenie uczestnikowi odpisu wniosku na adres ustalony w systemie P. Sad.

Przesyłka nie została doręczona, pomimo jej dwukrotnego awizowania, nie zamieszczono na niej jednak żadnej adnotacji wskazującej na fakt, iż adresat nie mieszka w lokalu przy ul. (...), bądź innych – wskazujących na nieaktualność adresu widniejącego w systemie.

Z informacji zwrotnej uzyskanej z Powiatowego Urzędu Pracy w S. (k. 66 akt), urzędu skarbowego (k. 67), Narodowego Funduszu Zdrowia (...) w S. (k. 68), Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (k. 72) wynika, że M. S. wskazywał adres w S. przy ul. (...), jako miejsce swojego zamieszkania, podejmując urzędowe czynności przez ww. podmiotami.

Kierując się dyspozycją przepisu art. 1391 § 1 k.p.c. , zarządzeniem z dnia 6 sierpnia 2022r. , przewodnicząca poleciła przesłać wnioskodawczyni przesyłkę adresowaną

do uczestnika, zawierającą odpis wniosku wraz z odpisem załączników oraz zobowiązanie do złożenia odpowiedzi na wniosek, zgodnie z treścią zarządzenia z dnia 15 czerwca 2022r.

i zobowiązać ją do doręczenia odpisu wniosku za pośrednictwem komornika i złożenia, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia niniejszego zobowiązania, potwierdzenia doręczenia pisma uczestnikowi za pośrednictwem komornika albo zwrócenia pisma

i wskazania aktualnego adresu zamieszkania uczestnika, pod rygorem zawieszenia postępowania na podstawie przepisu art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Przewodnicząca poleciła jednocześnie zawiadomić wnioskodawczynię, że uczestnik, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zdanie drugie, nie odebrał odpisu wniosku wraz

z odpisem załączników na wskazany w systemie (...) adres zameldowania, tj. ul. (...), S.. W skierowanym do wnioskodawczyni piśmie, datowanym na 9 września 2022r. zawiadomienie to zamieszczono (k. 75 akt).

20 września 2022r. wpłynęło pismo wnioskodawczyni, w którym podnosi ona, iż adres uczestnika nie jest jej znany, nie ma możliwości sprawdzenia gdzie uczestnik mieszkał, nie wie jakiego komornika należałoby wybrać dla oraz podkreśla, że wniosła o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu.

Wobec bezskutecznego upływu terminu, postanowieniem z dnia 4 października 2022r. , Sąd zawiesił postępowanie.

Rozważania.

Przepis art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. ma zastosowanie m.in. wtedy, gdy strona zobowiązana do wskazania adresu pozwanego (uczestnika postępowania), obowiązku temu nie uczyni zadość; jest to więc rodzaj sankcji procesowej za niewypełnienie obowiązku należytego prowadzenia procesu. Przepis ten był podstawą do zawieszenia postępowania w analizowanej sprawie.

Znaczenie czynności w postaci osobistego doręczenia odpisu pozwu (wniosku w postępowaniu nieprocesowym) i tym samym zawiadomienie pozwanego (uczestnika) o wszczęciu postępowania jest regularnie podkreślane w orzecznictwie, zaś ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsc pobytu, przed wyczerpaniem niezbędnych czynności zmierzających do zapewnienia mu możliwości osobistego uczestniczenia w postępowaniu – jest przedwczesne.

Wnioskodawczyni bezpodstawnie podnosi, że nie jest jej znany adres zamieszkania uczestnika a w konsekwencji nie posiada danych dla wyboru właściwej kancelarii komorniczej albowiem adres ustalony w systemie P. Sad został jej przez sąd wskazany

i wg tych danych strona powinna wybrać właściwego komornika. Dopiero ewentualna bezskuteczność doręczenia komorniczego powoduje możliwość rozważenia konieczności ustanowienia kuratora dla osoby, określanej jako nieznaną z miejsca pobytu.

Pochopne wykorzystywanie instytucji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu naraża prawo uczestnika postępowania do reprezentowania przed sądem własnych interesów i podjęcia skutecznej obrony.

Przesłanką ustanowienia kuratora jest - poza stwierdzeniem potrzeby doręczenia stronie pozwu lub innego pisma procesowego wymagającego podjęcia obrony jej praw - uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony nie jest znane. Obowiązek uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane spoczywa - w myśl art. 144 § 1 zdanie pierwsze k.p.c.- na osobie zainteresowanej ustanowieniem kuratora na podstawie art. 143 k.p.c. W literaturze przedmiotu i w orzecznictwie podnosi się, że wobec praktycznie nieograniczonej możliwości wyjazdów i okresowych pobyków za granicą należy zaostrzyć kryteria oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2010r. , sygn. akt II Cz 150/10,

Wyd. Lex 738546).

Aktywność wnioskodawczyni, ukierunkowana na ustalenie adresu przeciwnika, czy doprowadzenia do skutecznego doręczenia korespondencji przez komornika powinna mieć postać realnych czynności, których wynik, jeżeli nie będzie ustaleniem aktualnego miejsca pobytu uczestnika, będzie uzasadniał przekonanie, iż niemożliwość ustalenia adresu ma charakter obiektywny, zaś wniosek o ustalenie kuratora, nie stanowi próby obejścia rygoru z art. 139¹ 2 k.p.c.

Starania ukierunkowane na ustalenie adresu uczestnika postępowania mają na celu uprawdopodobnienie w stopniu zbliżonym do pewności, iż adres uczestnika postępowania rzeczywiście jest nieznany i niemożliwy do ustalenia, pomimo podjętej przez referenta i wnioskodawczynię staranności.

W świetle powyższych okoliczności należało zawiesić postępowanie w oparciu o treść przepisu art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

Sędzia Grażyna Sienicka